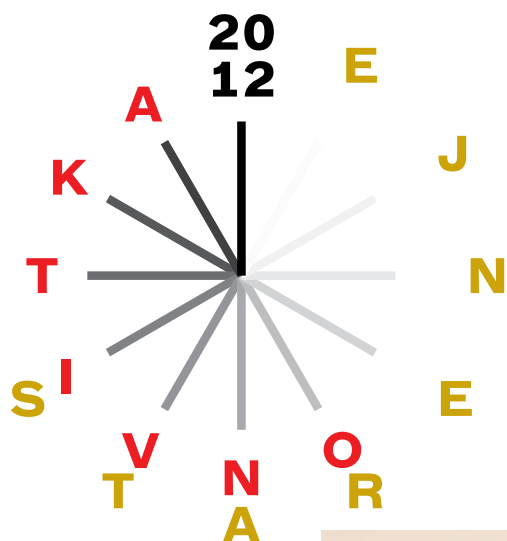

Zdenka Kovačiček

— pjevačica

Glazba je ovisnost koja me održava na životu

razgovarala

Nataša Gajski Kovačić

Kada Zdenka Kovačiček pjeva 'Ja ne sanjam život, ja živim svoj san...' treba joj vjerovati, jer u tom je stihu opisana životna filozofija glazbenice koja je zahvaljujući svojim sjajnim vokalnim sposobnostima zaslužila naziv jedne od najvećih hrvatskih glazbenih diva. Vlasnica Porina za najbolji ženski vokal, Zdenka Kovačiček, kao što i naziv njezine pjesme govori, žena je za sva vremena. I to već više od 50 godina jer glazbenu je karijeru započela još kao 13-godišnja djevojčica unutar dua Hani. A jedan od svojih velikih uspjeha doživjela je 1973. s 'Klik temom br. 1', nakon čega je dobila epitet najkarizmatičnijeg ženskog rock vokala na ovim prostorima. I danas je ova zagrebačka

pjevačica, koja preferira jazz, rock i blues, jedna od najznačajnijih osoba na hrvatskoj glazbenoj sceni, s 12 albuma iza sebe i sjajnim interpretacijama pjesama od kojih izdvajamo 'Zbog jedne melodije davne', 'Vrati se u moje dane', 'Odavno shvatila sam sve' i 'To nisam bila ja'. Svoju je karijeru gradila po brojnim europskim klubovima, pjevala je s vrhunskim svjetskim glazbenicima poput Billa Haleyja i The Kinksa, a nastavila s vrhunskim domaćim 'jazzerima' Boškom Petrovićem i Miljenkom Prohaskom. Uvijek je bila vrlo tražena za glazbene suradnje pa je tijekom svoje bogate karijere surađivala s kulturnim sastavima poput zagrebačkog tria Nirvana, grupe Time i Bijelog Dugmeta, a s Telephone Blues Bandom surađuje i danas. Usporedo s glazbenom karijerom, ulazila je i u kazališne vode, a njezin je zadnji projekt u zagrebačkom kazalištu Komedija doista bio prvoklasna glazbeno-scenska poslastica.

NGK

Veliki ste uspjeh i ogromnu gledanost, i to među svim generacijama, unatrag nekoliko godina postigli mjuziklom 'S ljubavlju Janis', inspiriranim knjigom koju je napisala sestra Janis Joplin. Je li taj mjuzikl još na repertoaru?

ZK

Mjuzikl je trenutno u mirovanju, no zasigurno će još igrati. Odigrali smo 70 predstava, što je dosta na ovim prostorima, a ta predstava spada u najuspješnije projekte kazališta Komedija. S obzirom da je predstava tehnički zahtjevna, s njom bi bilo preskupo ići na gostovanja po Hrvatskoj, no i dalje radimo 'Tribute to Janis Joplin' koncerte kojima gostujemo širom Hrvatske; ja se pretvaram u Janis i pjevam njezine pjesme. I dok sam radila predstavu i sada dok radim koncerte posvećene Janis, uvijek me vodi želja da publici prenesem određenu poruku, pogotovo onim mlađima koji upravo i kroz moju interpretaciju Janis Joplin otkrivaju koliko je ona bila autentična i iskrena. Istovremeno im želim poručiti: nemojte se odati ovisnostima, poput ovisnosti o drogama, jer glazba bi trebala biti ta droga. Glazba je ovisnost koja mene održava na životu. Htjela bih da to shvate i ove mlade generacije. Ja sa svojih 69 godina uživam u umjetnosti – slikarstvu, glazbi, kazalištu, općenito uživam u životu.

NGK

Je li glazba poziv koji traje cijeli život?

ZK

Jest, glazba je poziv koji traje cijeli život i to primjećujem ne samo u sebe nego i u svojih kolega. To nije posao, to je poziv, i to najljepši koji postoji. Glazba je prekrasna umjetnost, omogućuje da putuješ po svijetu i upoznaješ ljude, omogućuje ti da nikada nisi sam te da ne moraš biti ni osamljen. No, kako ćemo se postaviti ipak ovisi o nama samima. Ima mojih kolega koji su silom prilika morali otići u mirovinu jer ih nitko više nije tražio, ali nije ih tražio zato jer se nisu znali dobro nametnuti, promovirati... Da ja sama sebe ne promoviram, da se ne krećem među ljudima, isto bi se mislilo da više ne želim nastupati ni pjevati. Zato što sam aktivna, imam i posla.

NGK

Vaše se ime oduvijek vezalo uz inovativne pristupe glazbi, uz kvalitetu, nerijetko ste bili ispred svog vremena, postavljali trendove.

Je li takav pristup glazbi bio nešto što vam je dolazilo samo po sebi?

ZK

Uvijek sam imala osjećaj da moram ići prema naprijed, inače bih bila sama sebi dosadna. Tako je i danas. Nikada nisam željela živjeti na staroj slavi ili imati dvadesetak pjesama koje ću stalno vrtjeti ili iznova obrađivati. Meni je svaka nova ponuda novi izazov.

Kako ste uspjeli jazzom i bluesom, koji ipak ne spadaju u komercijalnu glazbu u Hrvatskoj, steći toliku popularnost?

To je jednostavno moj glazbeni odabir, bio on jazz, blues, pop, rock, nije važno, nikada nisam robovala glazbenim kategorijama, nego sam pjevala ono što mi je najbolje odgovaralo, što je iz mene proizlazilo. Kad sam, primjerice, pjevala jazz i rock istovremeno, rekla sam da pjevam jazz rock. Osjetilo bi se tu i malo jazz a i malo rocka. Bio je to moj izričaj, moj pristup glazbi koji me pratio kroz cijelu karijeru. Glazbeni kritičari kažu da je Ella Fitzgerald bila pjevačica koja je unijela jazz u 'mainstream'. Voljela bih kada bi se to jednog dana za mene reklo u ovim našim okvirima.

NGK

I dalje nastupate redovito, ni preko ljeta ne odmarate previše, baš naprotiv, nije li tako?

ZK

Ovo sam ljetno imala 15-ak koncerata po obali. Jedan sam dan morala iz Sarajeva na vrijeme stići na koncert u Fažanu, a nakon što sam održala taj koncert, pala sam polumrtva od umora u krevet, ali sretna.

NGK

Dakle, volite kada ste stalno u pokretu, to vas održava vitalnom?

ZK

Mislim da je tako.

NGK **Pripremate li nešto novo u glazbenom smislu?** glazbena umjetnost dosta vizualizirala pa neki igraju na kartu fizičke pojave. Zapravo, ja im zbog toga i ne zamje-

Glazba je poziv koji traje cijeli život i to primjećujem ne samo u sebe nego i u svojih kolega. To nije posao, to je poziv, i to najljepši koji postoji. Sa svojih 69 godina neizmjerljivo uživam u glazbi, slikarstvu, kazalištu, općenito uživam u životu.

ZK Uvijek se nešto novo priprema. Čim završim neki projekt, već mi je u glavi novi. Definitivno ću snimati nešto na polju jazza. No, s obzirom da sam dosta usporena, dugo mi treba da nešto realiziram. Tražim perfekcionizam pa dok neki trebaju mjesec dana da bi napravili neki novi projekt, meni treba godina dana.

NGK **U svojoj ste karijeri primili brojne nagrade. Što Vam one znače?**

ZK Puno mi znače jer sam posvećena svom poslu i drago mi je kada je to prepoznato. Nikada mi materijalno nije bilo prioritet. Nikad unaprijed ne pitam koji će mi biti honorar kada me pozovu na nastup. Humanitarna događanja nikada ne odbijam ako sam slobodna. U listopadu sam, primjerice, imala pet humanitarnih nastupa, a izdvajam onaj za Dan starijih osoba i za udrugu Zonta koja pomaže bolesnoj djeci, a ove je godine koncert bio za Žensku kuću.

NGK **Mislite li da je zadaća poznatih osoba koje publika voli i cijeni da svojim imenom stanu iza humanitarnog projekta u koji vjeruju, da dio njihovog djelovanja bude i dobrotvorni rad?**

ZK Mislim da jest, i srećom većina je mojih kolega takva. Glazba je vrsta umjetnosti kojom čovjek prenosi neku poruku, dobrotu, humanost. Glazba je sama po sebi dijeljenje; ne bavite se ovim poslom sami za sebe.

ram, no oni moraju biti svjesni da se radi o kratkotrajnoj karijeri koja nestaje čim se izgled potroši ili dosadi publici. Takvi pjevači zamjenjuju izgledom nešto što nemaju - glazbeni talent, a to ne može potrajati. Nekima je, međutim, jedan hit dovoljan, kao i pet minuta slave. Zarade novac i time su zadovoljni; ja ne bih bila. Osobno sam i sada poslije 50 godina karijere kritična prema sebi i mislim da je u nekim stvarima moglo bolje. To je zato što tražim savršenstvo u svom poslu, jer je tek tada čovjek u potpunosti ispunjen. Smatram da je najvažnije da je čovjek zadovoljan svojim poslom, a ja ću znati na kraju puta da je moj život bio ispunjen jer sam bila sretna onim čime sam se bavila.

NGK **Što biste mijenjali te u kojim biste situacijama drugačije reagirali?**

ZK Bih li različito reagirala i na koji način u nekim prilikama teško je reći, jer u to vrijeme za koje sada mislim da sam mogla postupiti drugačije, nisam bila osoba kakva sam sada i nisam imala ovu pamet. Možda je moralo u to vrijeme biti baš tako kako je bilo jer mi je u tom trenutku tako najviše odgovaralo. Jedino mi je žao loše potrošenog vremena. Sve više shvaćam da je život vrlo kratak i tek sada mogu reći da doživljavam vrhunac svoje zrelosti i svoje karijere. Najljepše stvari radim upravo sada. Unatrag nekoliko godina proživljavam vrhunac svoje karijere, i u kazalištu i u glazbi, i mislim da sam tek sada zaista sazrela. I još uvijek volim izazove.

Najljepše stvari radim upravo sada. Unatrag nekoliko godina proživljavam vrhunac svoje karijere, i u kazalištu i u glazbi, te mislim da sam tek sada zaista sazrela. I još uvijek volim izazove. Nekada sam doduše prihvaćala sve izazove, a na temelju toga i stekla različita iskustva; sada moram paziti da odabirem samo najbolje stvari, jer za drugo nemam vremena.

NGK **Kada se osvrnete na početke svoje glazbene karijere i pogledate način na koji mladi glazbenici danas grade karijeru, što biste rekli, koje su razlike?**

ZK Velika je razlika u počecima glazbene karijere danas i nekad. Ne znam je li glazbenicima lakše ili teže sada. Ako kvalitetno grade karijeru, onda im je teže jer nije dovoljan samo talent, morate voljeti svoju publiku, željeti prenijeti pozitivnu energiju i izboriti se među danas velikom konkurencijom za svoje mjesto. No, jedan dio mlađe generacije shvatio je da se može uspjeti i ako nemaš nikakav talent, ali dobro izgledaš. To je zato jer se

Nekad sam doduše prihvaćala sve izazove, a na temelju toga i stekla različita iskustva, dok sada moram paziti da odabirem samo najbolje stvari, jer za drugo nemam vremena. Ne želim da mi se dogodi da nešto dobro propustim.

NGK

Puno ste putovali po svijetu, imali brojne turneje, osobito su brojne bile one po Rusiji, imali ste i priliku za gradnju karijere vani, no vraćali ste se uvijek u Zagreb. Je li Vam Zagreb u glazbenom smislu pružio dobru priliku?

ZK Svi kažu da sam živjela negdje vani, bila bih jedna od cjenjenijih jazz pjevačica. Zagreb nije centar jazza, niti smo mi jazz nacija, no ipak sam se vraćala Zagrebu, vuklo me uvijek natrag mojim korijenima. Da bismo stvorili karijeru vani potrebno je daleko više, morate imati pomoć iza sebe, ekipu koja vas podupire u svakom trenutku. Počela sam pjevati s 13 godina, kroz glazbu sam odrastala i stasala. S Nadom Žitnik otpjevala sam duet 'U pola dva' koji je nakon festivala u Opatiji 1961. postao velik hit. Duo Hani je potom krenuo na europsku turneju, nastupale smo i s Billom Haleyjem, a 1967. godine svaka od nas krenula je svojim putem. Nada se udala i otišla živjeti u Kanadu, a ja sam se udala i nastavila sa suprugom i našim bendom turneju po svijetu. No, moj se brak raspao i vratila sam se u Hrvatsku. Solo karijeru započela sam nastupom na festivalu u Opatiji 1971. gdje sam osvojila prvu nagradu žirija za pjesmu Miljenka Prohaske 'Zbog jedne davne melodije'. Nije mi žao što nisam nastavila graditi karijeru vani jer, iako sam uvijek bila spremna na kompromise, s tim sam kompromisima i ja morala biti zadovoljna. No, imala sam mogućnost pjevati u najboljim jazz klubovima u cijeloj Europi pa i Americi. Danas se bez problema mogu najaviti u nekom europskom jazz klubu i dobiti termin za nastup jer iza sebe imam određene reference. Dovoljno je već spomenuti samo da sam nastupala s Boškom Petrovićem.

NGK

Kakva je suradnja na glazbenoj sceni, koliko surađujete s kolegama, posebno mlađim, ima li napetosti među glazbenim klanovima?

ZK Postoji suradnja mlađih i starijih glazbenika. Krenula sam 1999. u suradnju s mladim kompozitorom Markom Tomasovićem, pjesmom 'Žena za sva vremena'. S njim sam snimila tri albuma. Mene jako puno mladih traži za suradnju i već sam surađivala na raznim projektima. Nikad nisam smatrala da postoje klanovi u glazbi, jednostavno morate imati svoju ekipu s kojom surađujete, a svatko štiti svoj glazbeni svjetonazor. Uvijek se okupljaju ljudi koji su bliski po glazbenim stavovima i oni međusobno surađuju. To je meni sasvim u redu.